

וישב על פסוק ויאמר האיש נסעו מזה ועוד כמה מידושים (ב) אב"ל מ"מ בין בזה ובין הר"ר אבודרהם לא אמרו אלא לענין סכנה.

הב"י ז"ל הקשה אהרדי את הזהר פרשת וישב ופ' מקץ על מ"ש בפרשת חרומה ולחרצן:

(ד) וליענין דינא כתב לית בר נש בעלמא דלא טעים טעמא דמוחא בלילה וגשמחא קדישא סלקית מיניה ורוח מסאנא שריא אההוא גופא כו' ולפרא כד קאים ואהדרא נשמחא קדישא לגופיה איחעזרית ההיא וזהמא ומשמחא ההוא וזהמא מסאנא על ידוהי כו' וכד נטיל להון איקרי קדוש והיאך בעי לקדשא בעי כלי לעילא כו' ונקרא ברוך כו' ובעי כלי למחא כו' ונקרא ארור וכיון דאחקדש נקרא טהור ובגין כך לא יטול אלא מן ידא דאידיך בקדמיחא דכתיב והוא הטהור על הטמא כו' והכי אימא בפ"ג שאכלו אל חטול ממי שלא נטל ידיו שחרית וקצת מזה בפרשת מקץ על פסוק ויכר יוסף את אחיו וגומר וכחכ"ו ו"ל ומו דבעי ליה לבר נש לנטול יד ימינא בשמאלא בגין לשלטא ימינא אשמאלא כו' ויש לחמוה דנפרשת תרומה על פסוק ועשו לי שלמן כתב דוקא מיא בימינא לשמאלא בקדמאי ולא משמאלא לימינא בקדמאי כו' ואפשר שיטילוק בזה בין נטילת ידים שחרית לנטילת ידים דאכילה דנשמחית דהוי משום רוח מסאנא צריך לטול ימינא משמאלא קודם אבל לאכילה שאינו נוטל אלא לחוספת קדושה צריך לטול יד שמאל תחילה מהטעם שכתבו ע"פ הקבלה ויש לפרש דאפילו לאכילה נוטל יד ימין תחלה ומ"ש בפ' תרומה אינו ר"ל שיטול השמאל תחלה אלא ר"ל שהימין יתן הכלי שנקרא אנטיל"ל ליד שמאל עכ"ל הב"י ו"ל.

1234567 n"ח

ליתן טעם להזהר למה צריך לטול הכלי בימין וליתנו ליד שמאל לפי מה שפ"י הב"י וע"י כך מתורץ ג"כ דלא תקשי הזהר אהרדי ואין צריכין לתירץ הב"י ז"ל:

(ה) ונל"ע ד"ד הטעם כעבד הנותן לו רבו כלי שיטול על ידי רבו כדכתיב באלישע אשר יצק מים על ידי אליה וגומר וכ"כ בקפר חורת יעקב וכן נל"ע ד"ד והיינו דוקא כשהוא מערה בעלמו על ידיו אבל כשאחרים שהן טהורים מערין על ידיו צריך לערות מימין לימין ונכח"ג מיירי בפרשת חרומה ונמצא דמחורשים מאמרי הזהר אהרדי ואין צריך למירוצי הב"י ו"ל ומ"מ מבואר דצריכין לנ"י שחרית כמו כל החומרות הצריכין בנ"י לאכילה וזה נלמוד משמעתי דהכא דאמר רב נוטל אדם ידיו שחרית לפי מ"ש הרשב"א בתשובה.

(ח) ובדכתיב וראוי היה לברך על נקיות ידים כו' ש"מ דאפילו לכחילה לא בעינן כלי לנטילת שחרית וכ"כ הר"ן בפ' כ"ה והג"ה מרדכי פרק אלו דברים ומשמע דה"ה לשאר דברים המעכבים בנ"י לסעודה אין צריך נטילת ידים שחרית שאינה אלא משום נקיון וכ"כ הראיה דמנקי בכל מידי מהני אפילו לכחילה לכן אינו מצריך כי נוטל כיון דלא מיתקן נ"י לשחרית ע"כ אלא שמדברי הרא"ש משמע דאפ"ה מצריך ענ"י אם לא דמקנה בעפר כו'.

(ט) וגם המרדכי כתב ועל הדברים הצריכין נטילה אשר שאלתי סגי הנקיון בעלמא בלא מים דבר שא"א להחזיר בראיה גמורה אין לעשות פירוקא לסכנתא וטוב להחמיר בטיב עכ"ל והיינו גם כן דוקא לכחילה ולא לעכב דדיעבד ובקפר חולעא יעקב כתב בשם הזהר דההולך שחרית ד' אמות ולא נטל ידיו חייב מיתה ע"כ והב"י ו"ל לא הביאו דמוטב יהו שוגגין ולא מוידין אע"ג דאיכא סכנתא ושמא דוקא בזמנם כמו לענין גילוי וזונו.

(ל) והפזור כתב שם וצריך לערות עליהם ג"פ מפני שרות רעה שורה על הידים קודם נטילה ואינה סרה עד שיערה עליהם ג"פ ועל כן צריך למנוע מהגיע בידיו קודם נטילה לפה ולחוטם ולאזניים ולעיניים מפני שרות רעה שורה עליהם עד כאן לשונו וכדאימא כל זה בפ"ח שרשים ע"י"ש ואעפ"כ לא מצינו לברך אסכנתא להסירו וכדאמר לעיל דמטעם זה אין מצריכין על מים אחרונים שאחר אכילה.

בנטילת שחרית משום רוח רעה וכן בכמה דברים שצריכים נטילה אי צריכין לדקדק בכל מה שמדקדקין בנ"י לאכילה:

כאן סיום טעם שלי למה דוקא שחרית מהני תנאי וכן
טעם ואידך גיסא למ"ד אפילו לאחרות מהני תנאי:

לד) וע"ז פי הדברים האלה והאמת בדוקא נוטל אדם ידיו
שחרית ומתנה כו' ור"ל נוטל אדם ידיו שחרית כדין
נעילה לסעודה בכל משפטיו ובכל חקותיו אע"פ דלנ"י
שחרית אין צריך כל אלה ואף על פי כן נזהר זה ונוטל ידיו
כל כך לכן מהני במה שמתנה עליו דהא איכא היכירא טובא
שעשאו בשביל לאכול על סמך אותה נעילה כל היום לאכילה
אבל כשנוטל לאכילה אסור כל היום דהא עינינו רואות במה
שהיה נזהר בדיני אכילה כן כחב משום שנטל ידיו לאכילה זו
ולא בשביל לאכול כל היום אי נמי לאידך גיסא דמה"ט נקט
לרבותא נוטל אדם ידיו שחרית ומתנה עליהם כל היום אף
על גב דשחרית אין צריך לזהר בכל הדינים הפוסל לנ"י
למעלה ואפ"ה אם היה נזהר והתנה מהני ולא אמר שמה
פעם אחת לא יהיה נזהר בכל הדינים הפוסל לנ"י לסעודה
ותנה גם לאכילה וזה לא מהני כיון שלא נטל דעת לאכילה
כ"ש נעילה ידים לאכילה והתנה לאכילה אחת כל היום
דמהני דהא שם ליכא למיטעי דכל לאכילה צריך לזהר בכל
הדינים ואם לא נטל כדין וכדת אפילו בדבר אחר הפוסל
לנ"י לאכילה לא עלתה לו ודו"ק נלע"ד.

מבואר בדברנו שאין שום פוסק שיכתוב טעם נכון
למה מברכין ענ"י בנטילת שחרית כיון שאינו מחויב
ולכן בכל ספק מקילין:

לה) והדיוצא מחוץ דברינו אלה עוד ששום פוסק לא מצא
טעם נכון למה מצרכין שחרית ברכה ענ"י וכמו שכתב
הרשב"א בתשובה לכן דבר פשוט כל היכי דאיכא ספיקא
יטול ולא יברך ואין אנו צריכין למה שהאריך הב"י ו"ל שם
וזה לשונו אם היה ניעור כל הלילה והיה נזהר שלא נגע
במקום הטנופת אם צריך לטול ידים דלטעם הרא"ש לפי
שדים עסקניות ונגעו במקום טנופת אין צריך וכמו ביום
אפילו ישן שינת ארעי כלילה ולטעם הרשב"א משום שנעשה
בריה חדשה אפילו ישן שינת ארעי כלילה חייב לטול משום
רוח רעה השורה כלילה דוקא אפילו לא ישן כלל חייב לטול
מיהו להזהר שהבאתי לעיל פ' וישב והכי איחא בזהר
פרשת וישלח מצואר דאין רוח מסאבא שורה אלא כלילה
וכשהוא ישן דנפקא מיניה נשמחא אלא דמזהר פ' וישב
משמע דלא מיקרי שינה שהרוח מסאבא שורה עליו בפחות
מס' נשמין דאז טועם טעמא דמותא ובגמרא פרק הישן
מצואר דדוקא ביום צריך אדם לזהר שלא ישן יותר מס'
נשמין ולפ"ז יש להסתפק עוד ביסן ביום יותר מס' נשמין
ושינת ארעי בנגדיו דלא שייך שמה יגע במקום הטנופת
דלטעם הרא"ש אין צריך ולטעם הרשב"א צריך לטול

לא) והתיבא אם כן מ"ש הר"ר דוד אבודרהם בסוף ספרו
בשם חשב"ץ דשנעה דברים צריכין נעילה לאחרים
ואלו הן הקס מן המטה והיוצא מבית הכסא והיוצא מבית
המרחץ והנוטל צפרניו והחולץ מנעלו והנוגע ברגלו והחוסף
את ראשו וכ"כ בכל בו סימן כ"ג וכ"כ המרדכי בשם
מהר"י אלא שבמקום הקס מן המטה איחא שם ההולך בין
המחטים ואפשר לומר דהיא היא וה"ק הקס מן המטה של
מחטים אבל הקס מן המטה בשחרית כשישן עליה כלילה לא
היה צריך לחשוש שהוא עיקר רוח מסאבא דכלילא וכחב
הב"י ו"ל שם ורבינו הגדול מהר"א כתב ג"כ אלו ו' דברים
בשם א"ת והוסף עליהם מי שנגע במת ומי שמפלג כליו,
פירש אפילו לא נגע בכינה ויש גורסין נמפלג כליו של מת,
ו"א המשמש מטמו ואינו רוחץ ידיו מקולקלין אורחותיו,
פירש הזרע מקולקל מלשון דרך גבר בעלמא ומלשון אורח
בומנו בא ולע"ז אף מי שאינו רוחץ אוחו מקום דכיון
ששימש מטמו צריך לרחוץ שם ואי לא מקולקלין אורחותיו
נלע"ד. ו"א אף הנוגע בכינה ו"א אף הנוגע בגופו בידיו
ואחז"ל מי שעשה אחד מכל אלו ולא נטל אם ח"ה תלמודו
משחכא ואם אינו ח"ה יא מדעתו עכ"ל ובפרק ע"פ איחא
דמסוכר דס' (פרש"י ו"ל מקיז דס מהכתמים) ולא משי ידא
מפחד שנעה יומי דשקל מויה ולא משי ידיה מפחד שלש
יומי דשקיל טופרי ולא משי ידיה מפחד יומא חדא ולא ידע
ממה מפחד ע"כ וכי ס"ד בכל הניך דאמר משי ידיה יהיה
מחויב לדקדק במנא ובגברא וכל הדברים האצרכין ומעכבין
בנ"י לסעודה לאכילה הא כולן אינן אלא משום רוח רעה
וכמו בנטילת ידים שחרית ומשום רוח דבת מלך ואיחא
בפרק ע"פ רבי נתן אומר בת חורין היא זו ומקפדת
בנעילתו לטטלו יפה עד שישפוך מים יפה גם כן על ידיו
ע"כ ואפשר דהיינו לומר ולכן צריך לדקדק לכתחילה בכל
החומרות הנוהגין לנ"י לאכילה וכן הדין בהנך ו' דברים
שצריך לטול ולא כאלו הנוטלין מעט מעט לאלו ו' דברים
שנוטלין ואין מדקדקין בשום הפוסל בנ"י לאכילה.

1234567

אוצר החכמה

לג) אב"ז דיעבד לא מעבד וכן אפרי לכתחילה נהי דנעילת
ידים שחרית נוהגין לברך ולא מדינא כמ"ש הרשב"א
מ"מ להנך ו' דברים וכיוצא אף על פי שהן ג"כ משום רוח
רעה השורה על הידים מ"מ אין נוהגין לברך ענ"י וכ"כ
הגאון רש"ל וכתב עוד דהא כל זעה הראש הוא המוח חוץ
מויעת פנים ומיפוף הראש דאיכא משום זעה או משום כל
חשקט ואף ע"ג דממיר סכנתא מאיסורא וחייב לרחצם מ"מ
לא מצינו באלו ברכה גם מ"ש הרשב"א לעיל שכתב שנוהגין
לברך גם אטיטול שני לא מצינו ברכה ענ"י לדבר שטובלו
נמשקה כמ"ש לעיל בש"פ שנעה וכ"פ ע"פ סי' כ"ה גם
לא מצינו ברכה באמצע סעודה כי אם הלך והפליג או אחר
הסעודה שהסית דעתו ע"כ.

ולטעם הוהר אפשר דאין צריך לטול אלא בדאיכא חרתי
בלילה וישן אכל באיכא אחד בלילה ולא ישן או ישן וביום אין
צריך לטול וכן יש להסתפק כשישן בלילה ועמד בלילה ונטל
ידיו כדן וחזר וישן שינה ארעי או ניער עד אור היום אם
צריך לחזור ולטול ידיו כשיאור היום ע"כ דבכל הנהו דבר
פשוט שיעול ולא יכרך ענ"י וכדפי'.

(לו) ובא"ח כתב השכים קודם עמוד השחר ונטל ידיו וי"א
שצריך לטול ידיו פעם אחרת כשיאור היום משום בזה
מלך השורה על הידים כל הלילה עד היום וכן צריך לשפוך
עליהם מים ג"פ עכ"ל ומדבריו מבואר שאפילו היה ניעור
כל הלילה ולא ישן כלל צריך לטול ידיו אכל מ"מ אפשר
דכלא ברכה קאמר.

(לז) ועוד מבואר דמיד שעולה עמוד השחר נסתלקה הרוח
רעה של בזה מלך ולא עד אור הבקר ממש או עד הגן
החמה.

(לח) ועוד מבואר בדבריו דבעינן דוקא לשפוך על הידים
שחרית ושלשה פעמים וכ"פ הטור וצריך לערות
עליהם ג"פ כו' הרי דבעינן ג"פ כדאמר בגמרא בזה חורין
ומקפדת עד שירחץ ג"פ וגם לערות עליהן אכל שכשון
בחור כלי נהי דלחפילה וק"ש מהני דמשום נקיון כפי' איכא
והיינו וטעם הרא"ש ורשנ"א דגם ע"י כך מעביר הטנופה
ולדעת בה"ג ז"ל אפילו לאכילה מהני וכמ"ס לקמן בפי'
י"ב אלא דלא קי"ל הכי מ"מ לענין נטילת ידים שחרית
משום רוח רעה לא מהני אם משכך ג"פ בכלי אחר
דנפס הראשון נטמאו כל המים ושז לא מהני מדי שהרי
הן כשופכין ומ"מ לשכך ג"פ בג' מימות מחולפין מהני
גם לרוח רעה אלא דמזהר לעיל מצריך כלי למעלה וכלי
למטה אפי' לה"ט דרוח רעה.

אוצר החכמה

יא

(א) אמר רבא האי אריחא דללא, פרש"י צנור ששופכין
לו מים מן היאור בדלי והוא מוליך מים לשדות ופי'
המו' דר"ל דאין הצנור קרוי אריחא דהא יאורים תרגומו
ארימי ונפ' הפרה איתא חורא דנפל לאריחא משמע שהוא
עמוקים י' טפחים עכ"ל וכן פי' תלמידי ר"י ודלא כרבינו
ירוחם שכחז ואריחא קרוי צנור עכ"ל.

לפרש דברי ר' ירוחם במ"ש דאריחא היינו צנור ודלא
כדעת התוס':

ואפשר דאין ר"ל ששמו כך אלא ר"ל אף על פי שקרוי
צנור שניהם הן כאלו הן אחד והאחד נטילין

ממנו דע"י שיעול ממנו ידיו ושפוך על ידיו ה"ל נזק
ליאור וכדאמרין לקמן לענין טבילה דמ"ה מטבילין בו את
הידיים משום דה"ל חיבור אפי"ה, אין מטבילין ממנו לידיו,
דלא איתו מכה גברא דמאליהן הולכין לשקות להשקות הגן,
ולקמן בפי' י"ב יתבאר דהאי איתו מכה גברא יש מפרשים
דר"ל ולאו דוקא מכה גברא קאמר אלא ר"ל דאיתו מכה
מנא ואחר כך בזה בס"ד.

(ב) ואין מטבילין בזה את הידיים, בחור הצנור, דהוי ליה
שאובים, שנשאבו מן היאור ע"י הדולא תלמידי ר"י.
ורש"י פי' שאין כאן שיעור מקוה ור"ל לע"ד אכל אלו היה
שם שיעור מקוה שזו אין מים שאובין פוסלין בו ודוק.

(ג) ובת"ב הרא"ה והני מילי גדולה ושיפך וטמן לחור החרץ
עצמו אכל בטמן אותן חור לחרץ וממשיך אותן לחרץ
כשרים דשאובין שהמשיכוה כשרים לכ"ע לענין נטילת ידים
עכ"ל.

(ד) ועוד בגמרא ואי מקרב לגבי דולא, כשהדולה שופך זה
נותן ידו סמוך לשפיכה והמים מקלחין מכה השפיכה
לחור ידיו, דקאית מכה גברא נטילין מהן לידים, ופירשו
תלמידי ר"י דכל שמשים ידו קרוב לשפיכה אע"פ שאינו
משים ידו תחת השפיכה ממש עדיין מכחו באים ודמיא להא
דאמר השוחט במוכני כשרה ופריך והא תניא פסולה ומשי
כאן בסביבה ראשונה כאן בסביבה שניה כו' כלומר דהסביבה
ראשונה חשבינן ליה כח האדם כו' וכן כשידיו קרובים
למקום השפיכה כו' עכ"ל.

(ה) ועוד בגמרא ואי צויע דולא, כלומר שניקב הדלי,
בכונס משקה מלף לייפי ומטביל בזה את הידים ואמר
עוד כלי שניקב בכונס אין נטילין ממנו לידים ופירש"י ואי
צויע דולא בכונס משקה כשהנקב מכניס משקה גדולה היא
קצת וקילוח היוצא ממנו נראה והשופך שופך דרך פיו
לצנור והנקב תקלח מאחוריו ליאור, וכח הטור א"ח סימן
קנ"ט והוא גדול יותר מנקב שהמשקין שבחור הכלי יוצאין
בו עכ"ל. והכי חנן בהדיא בפי' בא סי' ועוד פרש"י מילף
לייפי הצנור מתחבר עם היאור ע"י הדלי ומטבילין צנור
את הידיים, ואע"ג דלענין טבילה כל גופו לא מהני משי
טעמים דלזק איתו חבור וגם, דאע"ג דלענין עירוב
מקוואות בעינן נקב כשפופרת הגאד לענין טבילה ידים לא
החמירו וסגי בחבור זה.

(ו) ובת"ב הנ"י ז"ל ומשמע כיון דמים שצנור חשונים
כמחזירים ליאור לכן אפילו אין צמים שצנור מ' טאה
טובלין בו את הידיים אכל רבינו ירוחם נ"י ח"ו באריחא מ'

עד שהמים מקלחין והיו חבור ע"י נזק וכונס דמשקה דהכא שיעור טיף טיף כדאמרין בסמוך מיהו אפשר דההוא כונס משקה דנפ' כ"ה היו כדהכא דהא החס נמי מיימי הך רבא דהכא כלי שניקב ככונס משקה אין נוטלין ממנו לידים משמע דשון הן ואע"ג דלא היו נזק דנדבר מועט היו חיבור לענין טבילת ידים עכ"ל הרי בהדיא דסברא אחרונה של החו' כסברא חלמידי ר"י וכן משמע מפרש"י וכן משמע מלשון הטור א"ח סימן קנ"ט שהוא כלשון רש"י.

(ט) מידהו כחב הב"י ו"ל שם דמדברי מהרי"ק משמע דס"ל כפי' קמא דהחוס' שהרי כתב בשורש כ"ה לכונס משקה הוא נקב רחב כעדשה א' ובודאי לענין לטבול את הידים בנזור ומשום נזק בחבור כתב כן וכדי לחוש למירוצא קמא של החוספ' בפרק בא סימן שכתב הא דאם בוע דולא ככונס משקה מילף לייפי מיירי שהנקב כ"כ גדול כו' ולענין לטבול בנזור אצל לפסול כלי ככונס משקה שלא ליטול ממנו הידים ודאי שעורא בנזיר מהכי טובא עכ"ל.

יוד) וגם הרי"ף יש לו גירסא אחרת וז"ל ואי בוע דולא ככונס משקה אין נוטלין ממנו לידים דלאו כלי הוא עכ"ל וכחב הרא"ש ולגירסתו גם אין מטבילין בו דלא חשיב ליה חבור ככונס משקה עכ"ל כלומר כונס משקה כזו דפוסל כלי לא חשיב ליה חיבור אצל כונס משקה שהוא רחב כעדשה חשיב ליה חבור כמ"ש מהרי"ק.

יא) ובן נראה מדברי הרמב"ם שכתב בפ"ו מהלכות ברכות דין אריתא ולא כתב שם ניקב ככונס משקה שמטבילין הידים ואף על פי שלא כתב גם כן שאין נוטלין בו הידים אם ניקב ככונס משקה היינו לפי שסמך על מ"ש הוא ו"ל והביאו הטור שם כלים שנשברו שבירה המטהרת אותם מדי עומאה אין נוטלין ממנו לידים מפני שהוא שבר כלי עד כאן לשונו.

פירש אהרמב"ם מ"ש כלים שנשברו שבירה המטהרת אותם מדי עומאה אין נוטלין מהן מהו:

יב) אלא שמדברי רמב"ם נראה דגם הא דאמר רבא בנקב של כלי לפסול מליטבול בו את הידים כשהוא ככונס משקה היינו דוקא כשנוטל בכלי חרס העשוי למשקין שכן הדרך ליטול בכלי חרס העשוי למשקין ואם נוטל בכלי חרס העשוי לאוכלין שיעורו כאוכלין עד שניקב כמוציא וית כדמנן בפרק ג' דכלים וכן אם נוטל בכלי שטף דין הנקב פוסל מליטול ממנו כשיעור המטהרת מדי עומאה וכן אם הוא גיטרא שהוא כלי העשוי לקבל משקין הדולפין אף על פי שלא ניקב אלא כמוציא משקה טהור כדאיתא בסוף פרק

סאה טובלין בו את הידים ואפשר שטעמו כיון דלא היה הא נזק חבור לטבילת כל הגוף די אם הקלנו בו לענין שלא יחשבו שאובין אצל מ"מ נרץ שיהיה בנזור מ' סאה כאלו לא היו מחוברים למקוה עכ"ל והנה הטעה להב"י ו"ל כמ"ש רבינו ירוחם שם ואריתא קרויה נזור אצל כנר פי' דגם רבי ירוחם ס"ל דאריתא הוא היאור ולא הנזור ושפיר כתב דנטיין שביאור יהיה מ' סאה אע"פ שאין בנזור מ' סאה והיינו כמ"ש הב"י ו"ל שכן משמע מפרש"י וכן עיקר לע"ד ומיהו היינו דוקא לגירסת רש"י שהביא ר' ירוחם אצל לגירסת הרי"ף דאפשר דאפילו איכא ביאור מ' סאה מ"מ כיון דאין מ' סאה בנזור אין טובלין בנזור וכ"כ הגאון רש"ל שגרסת הרי"ף עיקר לכן אפילו היו בנזור מ' סאה אין טובלין בו דהו' שאובין ונקב כונס משקה לא חשיב כבור אלא בענין נקב כשפופרת הבור ע"כ.

ואוצר החכמה

מהו כונס משקה וגם דאמר דנקב כזה היה חבור ליאור שאם הצנור ניקב כך טובלין בו הידים וגם פוסל את הכלי שאין נוטלין ממנו אם הם שרין בכל הכלים ולא דוקא כלי חרס בין לפסול בטבילה או לחבר בטבילה או נאמר דלחבר בטבילה דוקא בכלי חרש ולא בשאר כלים:

ו) ועוד פרש"י שניקב ככונס משקה אין נוטלין בו דלאו כלי הוא ורבנן כלי תיקנו עכ"ל ומשמע מפרש"י דנקב ככונס משקה לענין דהו' חיבור ליאור לטבילת ידים וכן נקב כונס משקה לפסול דלא מיקרי כלי לנטילת ידים שניהן שרין הן וכן כתב חלמידי ר"י וז"ל כונס משקה פירש אם ניקב בכלי כל כך שאם ישימו אותו על המים נכנסין המים למעלה דרך אותו נקב כיון שיש חבור כל שהוא לא היו שאובין ומטבילין בו את הידים כמעין עצמו אצל אין נוטלין ממנו לידים כיון שיש בו נקב כ"כ שהמשקה נכנס דרך אותו נקב נחטבל מתורת כלי עכ"ל.

א"ח"ח 1234567

ס) ודענה צטננס משקה לפסול בו הכלי לנטילת ידים כ'ע שחזי שהוא נקב קטן אלא שהוא גדול מנקב של מוציא משקה ולפיכך כתב החו' וסמ"ג אע"ג דשיעור זה של כונס משקה לא הוצרכו כפי' המצינו אלא לענין כלי חרס מ"מ כיון דאמר רבא ספס כלי שניקב ככונס משקה אין נוטלין מהן לידים ולא הוצרכו כלי חרס יש להחמיר בכל הכלים ובכל כלי שטף שנקב צטננס משקה שלא ליטול מהן הידים ע"כ אצל חזקת נקב שם משקה שיעשה חיבור בהא איכא פלוגתא דהספד דל' טעמיה דפ' בא סימן ד"ה כיצד בודקין ב' אה אם נקב צטננס משקה ח"ל והא דאמר בפרק כל אבר י' ב' דלא צטננס משקה מילף לייפי לאו היינו צטננס משקה דהא דהספד דפ' כ"ה מיירי דהנקב כ"כ גדול